

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Filozofia religii (Konwersatorium), PG_00151285						
Kierunek studiów	Filozofia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2024 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2025/2026		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	2		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	4		Liczba punktów ECTS		2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Filozofii -> Zakład Metafizyki, Filozofii Religii i Filozofii Współczesne						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Marek Pepliński				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		dr Marek Pepliński				
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		18.0	50
Cel przedmiotu	Zapoznanie studenta z problematyką filozofii religii, jej metodami i głównymi stanowiskami dotyczącymi wybranych aspektów religii, w tym pojęć i twierdzeń mieszczących się w obszarze stanowiska teistycznego. Przygotowanie studenta do rozumienia zjawiska religii, jej wymiaru poznawczego, praktycznego i społecznego oraz zdobycie elementarnych umiejętności krytycznej refleksji nad religią w jej różnych wymiarach. Zaznajomienie z różnymi filozoficznymi ujęciami i wyjaśnieniami poszczególnych aspektów religii.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FILOZL3_U05] Poprawnie stosuje poznaną terminologię filozoficzną	Poprawnie stosuje poznaną terminologię filozoficzną w obszarze filozofii religii.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[FILOZL3_U04] Czyta i interpretuje tekst filozoficzny	Czyta i interpretuje tekst filozoficzny w obszarze filozofii religii.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FILOZL3_K01] Ma świadomość zakresu posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego	Ma świadomość zakresu posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[FILOZL3_W09] Zna podstawowe metody badawcze i strategie argumentacyjne właściwe dla jednego z bloków głównych subdyscyplin filozoficznych: 1) logika, metafizyka, epistemologia, filozofia umysłu lub 2) etyka, filozofia polityki, filozofia społeczna, lub 3) estetyka, filozofia kultury	Zna podstawowe metody badawcze i strategie argumentacyjne właściwe dla jednego z bloków głównych subdyscyplin filozoficznych: 1) logika, metafizyka, epistemologia, filozofia umysłu lub 2) etyka, filozofia polityki, filozofia społeczna, lub 3) estetyka, filozofia kultury.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[FILOZL3_W05] Ma uporządkowaną znajomość i rozumie główne kierunki w obrębie bloków subdyscyplin filozoficznych: 1) logika, metafizyka, epistemologia, filozofia umysłu lub 2) etyka, filozofia polityki, filozofia społeczna lub 3) estetyka, filozofia kultury	Ma uporządkowaną znajomość i rozumie główne kierunki w obrębie bloków subdyscyplin filozoficznych: 1) logika, metafizyka, epistemologia, filozofia umysłu lub 2) etyka, filozofia polityki, filozofia społeczna lub 3) estetyka, filozofia kultury.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[FILOZL3_U07] Analizuje argumenty filozoficzne, identyfikuje ich kluczowe tezy i założenia	Analizuje argumenty filozoficzne, identyfikuje ich kluczowe tezy i założenia w obszarze filozofii religii.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FILOZL3_K03] Na podstawie twórczej analizy nowych sytuacji i problemów samodzielnie formułuje propozycje ich rozwiązania	Na podstawie twórczej analizy nowych sytuacji i problemów samodzielnie formułuje propozycje ich rozwiązania w obszarze filozofii religii.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FILOZL3_W04] Zna zależności między głównymi subdyscyplinami filozoficznymi	Zna zależności między głównymi subdyscyplinami filozoficznymi w obszarze filozofii religii.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[FILOZL3_K02] Jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów	Jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów w obszarze filozofii religii.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[FILOZL3_W02] Zna zaawansowaną terminologię filozoficzną w języku polskim.	Zna zaawansowaną terminologię filozoficzną w języku polskim w obszarze filozofii religii.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[FILOZL3_U13] Formułuje w mowie i na piśmie problemy filozoficzne, stawia tezy oraz artykułuje własne poglądy w sprawach społecznych i światopoglądowych	Formułuje w mowie i na piśmie problemy filozoficzne, stawia tezy oraz artykułuje własne poglądy w sprawach społecznych i światopoglądowych w obszarze filozofii religii.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu	Wybrane zagadnienia z obszarów: 1. Typy nauk religiológicznych. Problematyka filozofii religii. Naturalizm (w religiológii) i jego wartość / funkcje. "Natura" religii - religia i religie. 2. Epistemologia i semiotyka religii 1. Problem języka religijnego, jego znaczenia i funkcji. Klasyczny podział teorii znaczenia wypowiedzi językowych dotyczących Boga. Przekonania religijne. Wiara a wierzenia religijne. Natura wiary religijnej. Wiara, teizm, ateizm. 2. Doświadczenie religijne. 3. Nauki a religie. 4. Poznawalność istnienia i przymiotów (atrybutów) Boga. Via negationis, causalitatis, eminentiae. Religijne i filozoficzne pojęcia Boga. Prostota. Niezmiennność i wieczność Boga. Wiedza Boga. Wszechmoc Boga. Co może a czego nie może wszechmocna Istota? Dobroć Boga i Jego wolność. Wymiary moralne religii i (idei) Boga. 5. Poznawalność istnienia Boga. 1. Argumenty za i przeciwko istnieniu Boga. Natura argumentów za i przeciwko istnieniu Boga / posiadaniu przezeń odp. przymiotów. Klasyfikacja argumentów. Wybrane argumenty na istnienie Boga klasycznego teizmu. Argumenty przeciwko istnieniu Boga. Teodycea i tzw. problem zła. Zło a ateizm. 2. Cuda i działanie Boga w świecie. 3. Różnorodność religijna i jej filozoficzne interpretacje. 4. Śmierć, zmartwychwstanie, reinkarnacja, życie "po śmierci". Eschatologia a filozofia religii.		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Formalne warunki dotyczące obecności. Z powodów respektowania ECTS warunkiem UNIEMOŻLIWIAJĄCYM kwalifikację (przystąpienie do egzaminu / zaliczenie) jest nieobecność na zajęciach w wymiarze 7 i więcej dla 15 zajęć. Jest to niezależne od tego, czy nieobecności te mają przyczynę w chorobie, zdarzeniu losowym czy wolnym wyborze. W szczególnych wypadkach Prowadzący zostawia sobie prawo do wyznaczenia sposobu odpracowania nieobecności. Obecność na ćwiczeniach jest obowiązkowa i jest sprawdzana. Nieobecność na trzech i więcej ćwiczeniach skutkuje automatycznie obniżeniem rezultatu kwalifikacji o wartość 1/2 lub 1 (Dla 15, 4 nieobecności = -1/2; 5-6 = -1.)		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Zapoznanie się z tekstem i praca na zajęciach	3.0%	10.0%
	Prezentacja oraz praca pisemna	22.0%	40.0%
	Kolokwia i wejściówki	26.0%	50.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Wybrane pozycje z poniższych.
		Davies, B. (2006). <i>Wprowadzenie do filozofii religii</i>. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie Dialog. Elders, L. J. (1992). <i>Filozofia Boga</i>. Warszawa: Wydawnictwo WAM. Granat, W. (1968). <i>Teodycea. Istnienie Boga i jego natura</i>. Lublin: Towarzystwo Naukowe KUL. Mackie, L. (1997). <i>Cud teizmu. Argumenty za istnieniem Boga i przeciwko istnieniu Boga</i>. Warszawa: Wydawnictwo WAM. Meister, Ch. (2018). <i>Wprowadzenie do filozofii religii</i>. Łódź: Wydawnictwo Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej. Vardy, P. (2004). <i>Krótko o filozofii Boga</i>. Kraków: Wydawnictwo Znak. Wojtysiak, J. (2013). <i>Wprowadzenie do teologii naturalnej</i>. Kraków: Wydawnictwo WAM. Wszolek, S. (2004). <i>Wprowadzenie do filozofii religii</i>. Kraków: Wydawnictwo WAM. Zagzebski, L. (2012). <i>Wprowadzenie historyczne do filozofii religii</i>. Kraków: Wydawnictwo WAM. Ziemiański, S. (1995). <i>Teologia naturalna. Filozoficzna problematyka Boga</i>. Kraków: Wydawnictwo WAM. II. Wybrane pozycje studiowane samodzielnie przez studenta. Anzelm z Canterbury. (2010). <i>Monologion; Proslogion</i> (przeł. T. Włodarczyk, oprac. I. E. Zieliński). Kraków: Wydawnictwo Marek Derewiecki. Barbour, I. G. (1993). Jak układają się stosunki między nauką a teologią? <i>Zagadnienia Filozoficzne w Nauce</i>, 15, 322. https://www.obi.opoka.org.pl/zfn/015/zfn01501Barbour.pdf Bejze, B. (1982). <i>W kierunku Boga</i>. Warszawa: Instytut Wydawniczy Pax. Bronk, A. (2003). <i>Podstawy nauk o religii</i>. Lublin: Towarzystwo Naukowe KUL. Collicutt McGrath, J., & McGrath, A. (2007). <i>Bóg nie jest urojeniem. Złudzenie Dawkinsa</i>. Kraków: Wydawnictwo WAM. Davies, B. (2006). <i>Wprowadzenie do filozofii religii</i>. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie Dialog. Dawkins, R. (2007). <i>Bóg urojony</i>. Warszawa: Wydawnictwo CiS. Elders, L. J. (1992). <i>Filozofia Boga</i>. Warszawa: Wydawnictwo WAM. Gadacz, T., & Pepliński, M. (2002/2003). <i>Teodycea. W Religia. Encyklopedia PWN</i>. Warszawa: PWN. Galewicz, W. (brak daty). <i>O religijnym uzasadnianiu norm etycznych</i>. OPOKA. https://opoka.org.pl/biblioteka/FE/religia_normy_et.html Gilson, É. (1973). Trzy wykłady na temat istnienia Boga. W B. Bejze (red.), <i>Studia z filozofii Boga</i> (t. II, s. 764). Warszawa: Akademia Teologii Katolickiej. Granat, W. (1968). <i>Teodycea. Istnienie Boga i jego natura</i>. Lublin: Towarzystwo Naukowe KUL. Heschel, A. J. (2007). <i>Bóg szukający człowieka</i>. Kraków: Wydawnictwo Znak. Hick, J. (1994). <i>Argumenty za istnieniem Boga</i>. Kraków: Wydawnictwo Znak. Judycki, S. (2010). <i>Bóg i inne osoby. Próba z zakresu teologii filozoficznej</i>. Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM. Judycki, S. (2014). <i>Książeczka o człowieku wierzącym</i>. Kraków:

		Wydawnictwo WAM. Kłoczowski, J. A. (1994). <i>Między samotnością a wspólnotą</i>. Tarnów: Biblos. Koszałko, M., & Pepliński, M. (2016). Prostota. W J. Salamon (red.), <i>Przewodnik po filozofii religii. Nurt analityczny</i> (s. 87107). Kraków: Wydawnictwo WAM. http://bit.ly/2FP1sTo Koszałko, M., & Pepliński, M. (2016). Wszeghmoc. W J. Salamon (red.), <i>Przewodnik po filozofii religii. Nurt analityczny</i> (s. 3759). Kraków: Wydawnictwo WAM. http://bit.ly/2TetOJB Łukasiewicz, D. (2016). Wszeghmiedza. W J. Salamon (red.), <i>Przewodnik po filozofii religii. Nurt analityczny</i> (s. 6173). Kraków: Wydawnictwo WAM. Łukasiewicz, D. (2020). <i>Studia z filozofii religii i teodycei</i>. Bydgoszcz: Wydawnictwo UKW. Mackie, L. (1997). <i>Cud teizmu. Argumenty za istnieniem Boga i przeciwko istnieniu Boga</i>. Warszawa: Wydawnictwo WAM. Meister, Ch. (2018). <i>Wprowadzenie do filozofii religii</i>. Łódź: Wydawnictwo Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej. Meyer, S. C. (2022). <i>Powrót hipotezy Boga: Trzy odkrycia naukowe ujawniające celowość Wszechświata</i> (tłum. A. Gomola). Fundacja Prodoteo. (Oryginalna praca opublikowana w 2021 roku). Mordarski, R. (2016). Wieczność. W J. Salamon (red.), <i>Przewodnik po filozofii religii. Nurt analityczny</i> (s. 141153). Kraków: Wydawnictwo WAM. Moskal, P. (brak daty). Doświadczenie religijne. W <i>Powszechna Encyklopedia Filozofii</i>. http://ptta.pl/pef/pdf/d/doswiadczeniiereligijne.pdf Pepliński, M. (2010). Alvina Plantingi koncepcja racjonalności przekonań religijnych na tle głównych stanowisk w XX-wiecznej analitycznej epistemologii religii. W A. Chmielecki (red.), <i>Rozum i przestrzeń racjonalności</i> (s. 99127). Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego. Pepliński, M. (2011). Analityczna epistemologia religii ostatnich pięciu dekad. <i>Filo-Sofija</i>, 15(4), 919938. Pepliński, M. (2015). Problematyka wszeghmocy Boga rzeczy nowe i stare. <i>Filo-Sofija</i>, 30(3), 1144. http://bit.ly/2UddAjW Pepliński, M. (2016). Dobroć. W J. Salamon (red.), <i>Przewodnik po filozofii religii. Nurt analityczny</i> (s. 121140). Kraków: Wydawnictwo WAM. http://bit.ly/2RhFRZN Pike, N. (2008). Boża wszeghmiedza a dobrowolne działanie. <i>Roczniki Filozoficzne</i>, 56(2), 404422. Plantinga, A. (1995). <i>Bóg, wolność i zło</i>. Kraków: Wydawnictwo Znak. Plantinga, A. (2008). O rozwiązaniu Ockhama. <i>Roczniki Filozoficzne</i>, 56(2), 423461. Plantinga, A. (2011). O uznawaniu przekonania, że Bóg istnieje jako podstawowego (tłum. M. Pepliński). <i>Filo-Sofija</i>, 15(4), 981999. Rutkowski, T. (1973). Czy posiadamy dowody na istnienie Boga? W B. Bejze (red.), <i>Studia z filozofii Boga</i> (t. II, s. 354366). Warszawa: Akademia Teologii Katolickiej. Salamon, J. (red.). (2016). <i>Przewodnik po filozofii religii: Nurt analityczny</i>. Kraków: Wydawnictwo WAM. Schaeffler, R. (1989). <i>Filozofia religii</i>. Częstochowa: Wydawnictwo Święty Paweł. Strzyżyński, P. (2009). <i>Koncepcja wiary teistycznej w filozofii religii Johna Hicka</i>. Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM. Swinburne, R. (2012). Argument z celowości (tłum. R. Mordarski). <i>Analiza i Egzystencja</i>, 18, 5976. http://usfiles.us.szc.pl/pliki/plik_1347740428.pdf Tarnowski, K. (2006). <i>Zarys filozofii wiary</i>. Kraków: Instytut Myśli Józefa Tischnera; Znak. <i>Teologia filozoficzna. Bóg i inne osoby</i>. (2013). M. Przanowski & J. Pyda (Red.). PoznańKraków: Wydawnictwo W Drodze. Tomasz z Akwinu. (2001). <i>Summa Theologiae</i>, pars I, q.46; pars II-II, q. 12. Kraków: Wydawnictwo WAM. Wojtyś, J. (2012). <i>Spór o istnienie Boga</i>. Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM. Wszolek, S. (2004). <i>Wprowadzenie do filozofii religii</i>. Kraków: Wydawnictwo WAM. Zdybicka, Z. J. (1993). <i>Człowiek i religia</i>. Lublin: Towarzystwo Naukowe KUL.
	Uzupełniająca lista lektur	Natura i wartość poznawcza wiary: Faith and Philosophy, Volume 7, Issue 4 (1990) https://place.asburyseminary.edu/faithandphilosophy/vol7/iss4/ International Journal for Philosophy of Religion Volume 81, Issue 1-2, April 2017 Special Issue: Approaches to Faith https://link.springer.com/journal/11153/81/1
	Adresy eZasobów	

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.